МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

Д. С. Бородавко
Управління туристичними підприємствами України та шляхи удосконалення 80

І. Г. Сопроненков
Соціальне партнерство: дієвий механізм ефективної взаємодії бізнесу та влади 83

С. О. Дегтярьов
Механізми адаптації економічної безпеки підприємств до викликів Індустрії 4.0 в контексті національної стійкості 85

В. Р. Пліско
Розвиток кадрового потенціалу підприємства як фактор зміцнення національної стійкості 87

А. В. Зеркаль, Є. С. Щербаха
Перспективи розвитку управління персоналом у системі державної служби України 89

О. З. Томашівський, Я. А. Остапчук
Організація фінансового менеджменту в організації 91

М. М. Кривоберець, М. І. Башинська
Повоєнні трансформації туризму та рекреаційної сфери: виклики та можливості 96

М. В. Оліховська, І. В. Варгас
Шляхи раціоналізації та удосконалення системи менеджменту 98

М. О. Томашівський, Т. В. Сердюк
Інноваційні підходи до управління підприємством 101

С. С. Кривошея
Вплив воєнного стану на укладання, зміну та виконання господарських договорів 106

А. С. Філімонова
Відповідальність у сфері господарювання та вирішення господарських спорів у воєнний час 108

О. В. Сичов
Роль інноваційного потенціалу та економічної стабільності ЄС у модернізації української економіки 110

І. С. Пуголовко
Використання сучасних аналітичних інструментів у податковому адмініструванні великих платників податків 112

М. М. Махиня
Розвиток механізмів управління у публічному і приватному секторах для забезпечення національної стійкості 114

О. О. Салюк-Кравченко
Розвиток механізмів публічного управління в енергетиці як елемент забезпечення національної стійкості держави 117

О. О. САЛЮК-КРАВЧЕНКО
канд. екон. наук, доцент кафедри публічного адміністрування
ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом";
старший науковий співробітник сектору вищої освіти відділу освітньої статистики і аналітики ДНУ "Інститут освітньої аналітики"
orcid 0000-0002-8404-1138

РОЗВИТОК МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ЕНЕРГЕТИЦІ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ

Генеза успіху модернізації управлінських систем енергетичної галузі країни полягає у вправності відповідних державних інституцій і їх вміння створювати сприятливі середовища з залучення вітчизняних й іноземних енергетичних компаній різних видів власності й інших суб'єктів енергетичного ринку до процесів навчання, обміну досвіду й інших інформаційних процесів з удосконалення власних менеджерських навичок різного рівня.

Ефективним інструментом впровадження модернізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі України можуть стати майданчики та хаби з ефективної взаємодії різних рівнів й видів ринкового функціонування, які можуть бути представленні вітчизняними учасниками й іноземними державами. Відповідні платформи можуть створюватися вітчизняними міжнародними енергетичними організаціями (штаб-квартири яких розміщені в Україні) та які започатковані й знаходяться під патронажем публічної влади енергетичного менеджменту України. Відповідні заходи забезпечать не тільки концентрацію всіх новітніх управлінських, технічних, безпекових й наукових трендів та розробок світу, а й можливість реалізації вітчизняної енергетичної політики України на геополітичному рівні енергетичної міждержавної взаємодії.

Таким чином, відповідне дослідження міжнародних тенденцій та перспектив модернізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі дозволить поглибити вітчизняну управлінську науку в розширенні власних методів ефективного керівництва публічних органів влади, які формують та реалізують державну політику в паливно-енергетичному комплексі України.

Тематика дослідження тенденції та перспективи модернізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі є мало вивчена й потребує глибокого теоретичного й практичного аналізу, що тим самим, підкреслює актуальність обраного наукового напряму вивчення. Отже, зазначимо, що серед науковців- дослідників й експертів, — тематика доповідей, праць й досліджень яких приділено зазначеному вивченню, можливо виділити таких як: С. Бондаренко, Т. Домбровська, Є. Кисельов, О. Коротченко, В. Кузь, Т. Парфенюк, А. Помаза-Пономаренко, І. Семенець-Орлова, Н. Сидоренко, О. Суходоля, М. Трещов та інші.

Слід зазначити, що відправним моментом збільшення зацікавленості до вивчення механізмів публічного управління, з думки поглядів енергетичної сфери у вітчизняній науці, й з наступним своїм продовженням у закордонній науковій школі, отримало свій повторний виток дослідження у проявах збереження й розвитку

функціонування енергетичної безпеки держави на початку активізації процесів та кризових стадіях російсько-українського енергетичного протистояння.

Аналізуючи всі зазначені теоретичні аспекти відповідного вивчення визначимо, що іноземний досвід отриманий у реформуванні механізмів публічного управління в енергетичній галузі держав має свій безпосередній багатошаровий вплив на вітчизняну систему управління паливно-енергетичного комплексу. Не останнім чином складні умови функціонування воєнного часу енергетики України вимагають негайну необхідність в постійному удосконаленні форм й інструментів реалізації державної енергетичної політики, що вимагає посилення фокуса модернізації управлінських чинників в системі публічного управління енергетикою держави в безпекових механізмах управління галуззю. У зв'язку з цим, підтвердним буде твердження, що енергетичний сектор України наразі перебуває у процесі глибоких трансформацій, що і визначатиме вектор державної політики в сфері енергетичної безпеки та формуватиме профіль енергетичної сфери у майбутньому [1].

Було обрано цілу низку найбільш розвинених видів механізмів публічного управління в контексті дослідження закордонних типів управлінських систем які можливі до впровадження у вітчизняній системі управління енергетикою держави. Відтак, тип системи управління який було обрано для вивчення є громадський тип суспільного контролю або так званий партисипативний вид управління, який реалізує сучасні методи державного управління відповідно до партнерських взаємовідносин громади (громадського суспільства) й держави. Відповідний тип публічного управління використовується як і у Європі, так і в Північній та Південній Америці.

Основи громадського контролю присутні у парадигмі відповідного управлінського механізму, що може бути ефективно використано в будь-якій сфері економіки держави. Разом з тим відповідний управлінський інструментарій передбачає створення при різних органах публічної влади, установ, організацій й підприємств незалежних громадських рад, які виконують роль містка влади та громадського суспільства, що є новизною відповідного типу управління.

Також у напрямі відповідного методу, плідно використовується залучення представників суспільства до реалізації різних напрямів державної політики (соціальної, культурної, регіонального розвитку, освітньої, бюджетної та інше). Напрям управління енергетичною сферою держави має достатнє різноманіття направлень галузі, де можливе застосування відповідного методу публічного управління.

Подальший тип управлінської системи має більш організаційні основи й базується на нових підходах до формування корпоративного методу публічного управління, також науково він відомий як New Public Management. Відповідний тип механізму публічного управління закономірно використовується у практичній площині державного управління в Європі, а саме для представників держав ОЕСР.

Відповідний механізм управління має цілу низку своїх особливостей, до яких можливо віднести: основи здорового конкурентного функціонування державних публічних інституцій, реалізацію системних форм оцінення ефективності й результативності державних органів (присутність функцій внутрішнього аудиту та контролю), використання на різних рівнях організаційного управління публічних органів влади основ й методів міжнародного корпоративного управління, присутність функцій взаємодії приватного й державного секторів економіки на основі взаємоповаги й незалежної діяльності, будова взаємовідносин суспільства й держави у форматі "клієнт" та "державний сервіс" у площині отримання якісних послуги від влади, розгалуження державних інституційних функцій реалізації та запровадження й виконання відповідної державної політики в різних аспектах її прояву й інше.

Зазначена модель врядування публічного управління є найбільш сумісною для вітчизняної системи державних інституцій у сфері енергетики через причини своєї відкритості та прозорості функціонування, що дозволяє системно зрощувати ефективний й незалежний енергетичний менеджмент України. Разом з тим, впровадження відповідного типу управління є показником готовності у синхронізованої тісної взаємодії в енергетичній галузі держави на міжнародному рівні з країнами ОЕСР.

Можливо зазначити, що надскладний воєнний період функціонування паливно-енергетичного комплексу України для вузького кола вітчизняних теоретиків й практиків з публічного управління в енергетиці, став часом інтенсивної праці у своїх царинах направленостей з єдиною метою — збереження цілісності національної системи забезпечення енергетичної безпеки держави. Тому, не виникає сумнівів щодо компетенції публічної влади енергетичного менеджменту України, який вже не перший рік забезпечує ефективне управління сталим функціонуванням об'єднаною енергетичною системою державою в час активних бойових дій, але разом з тим є запорукою успіху післявоєнного періоду розвитку галузі.

Джерела

1. *Кузь В.* Ключові аспекти державної політики щодо забезпечення енергетичної безпеки України. *Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції "Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи"*, (м. Хмельницький, 11 лютого 2022 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. 191 С. С. 132–133.

Д. С. ТРЕТЯК

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Національний транспортний університет, м. Київ, Україна
ORCID: https://orcid.org/0009-0003-7547-3945

ВПЛИВ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МЕНЕДЖЕРА НА ЕФЕКТИВНІСТЬ РІШЕНЬ У ТУРБУЛЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

В умовах турбулентного середовища, яке характеризується швидкими змінами, високою невизначеністю та інформаційним навантаженням, традиційні методи прийняття управлінських рішень втрачають ефективність. У таких обставинах на перший план виходить не лише раціональність, а й здатність менеджера керувати власними емоціями, розуміти стан інших людей, підтримувати емоційну стабільність у команді. Ці здібності формують суть емоційного інтелекту (EI).

Емоційний інтелект є однією з найважливіших навичок сучасної людини. У світі, де міжособистісна комунікація, адаптивність та саморегуляція стали ключовими факторами успіху, емоційний інтелект допомагає не лише в кар'єрі, а й у повсякденному житті.

Відомий психолог та автор Деніел Ґоулман визначив п'ять ключових компонентів, які формують основу емоційного інтелекту: самосвідомість, саморегуляцію, мо-